

ALUMNAT DEFICIENT VISUAL A L'AULA DE VISUAL I PLÀSTICA. ANÀLISI D'UNA REALITAT EDUCATIVA

Què passa quan un/a alumne/a amb deficiència visual arriba a l'aula de Visual i Plàstica? Trobar resposta a les preguntes que qualsevol professor/a es fa davant d'aquesta situació és l'objectiu d'aquest projecte nascut d'una llicència d'estudis i contextualitzat a l'Institut Alella.

El treball es materialitza en una web amb una part més genèrica i una altra de més específica, centrada en l'àmbit artístic, on s'inclouen orientacions per al professorat, treballs i adaptacions de treballs d'alumnes amb ceguesa o deficiència visual per blocs curriculars de l'assignatura de VIP.



ALUMNAT DEFICIENT VISUAL A L'AULA DE VISUAL I PLÀSTICA. ANÀLISI D'UNA REALITAT EDUCATIVA



CENTRE	INS Alella Avda. del Bosquet, 7 08328 Alella
PROFESSORS/ES RESPONSABLES	Esperança García Canari
NIVELL EDUCATIU	Secundària

INTRODUCCIÓ

El projecte, després d'una anàlisi prèvia sobre la deficiència visual, es centrarà en el treball que es porta a terme a l'aula de Visual i Plàstica (VIP) d'un centre de secundària quan el/la professor/a rep un/a alumne/a amb aquestes característiques (en aquest cas, l'Eduard).

Aquest treball s'analiza en termes de tipologia, necessitats, entorn familiar, paper de l'escola especial i de l'escola ordinària, etc.

L'objectiu és donar resposta a un cúmul de preguntes que es fa el professorat: Quin tipus de disminució visual tindrà l'alumne/a? Com podré treballar amb ell/a? Quin material necessitaré? Com adaptaré la matèria que, tal com el seu propi nom indica, és visual a una persona la deficiència de la qual és precisament aquesta? Per a què li servirà fer aquesta assignatura? Pot integrar-se a l'aula ordinària tot tipus d'alumnat amb deficiència visual? Quins problemes es poden plantejar dins de l'aula?

DURADA I EVOLUCIÓ

El projecte formava part d'una llicència retribuïda tipus A del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya (curs 2006-2007).

alumne/a amb baixa visió. Així com treballs i adaptacions de treballs d'alumnes amb ceguesa o deficiència visual per blocs curriculars de l'assignatura de VIP.

RESUM DEL DESENVOLUPAMENT

El material consta d'una pàgina web acompanyada d'una memòria escrita de més de 200 pàgines.

La web està estructurada en sis blocs. Els dos primers blocs contenen una part genèrica (anatomia, simulador de visió, adaptacions i materials necessaris per al professorat).

La resta de blocs estan més centrats en l'àmbit artístic i estructurats en diferents apartats: dibuix, volum, percepció visual, percepció hàptica (la utilitzada per les persones invidents per "veure" l'entorn que les envolta), treballs d'alumnes amb problemes de visió i adaptacions. S'hi inclouen, també, orientacions per al professorat que té a l'aula de Visual i Plàstica un/a

OBJECTIUS ASSOLITS

Amb l'Eduard vaig poder assolir els mateixos objectius que amb la resta de la classe, però amb material adaptat. Vaig treballar amb ell fins i tot la teoria del color, adaptat amb textures.

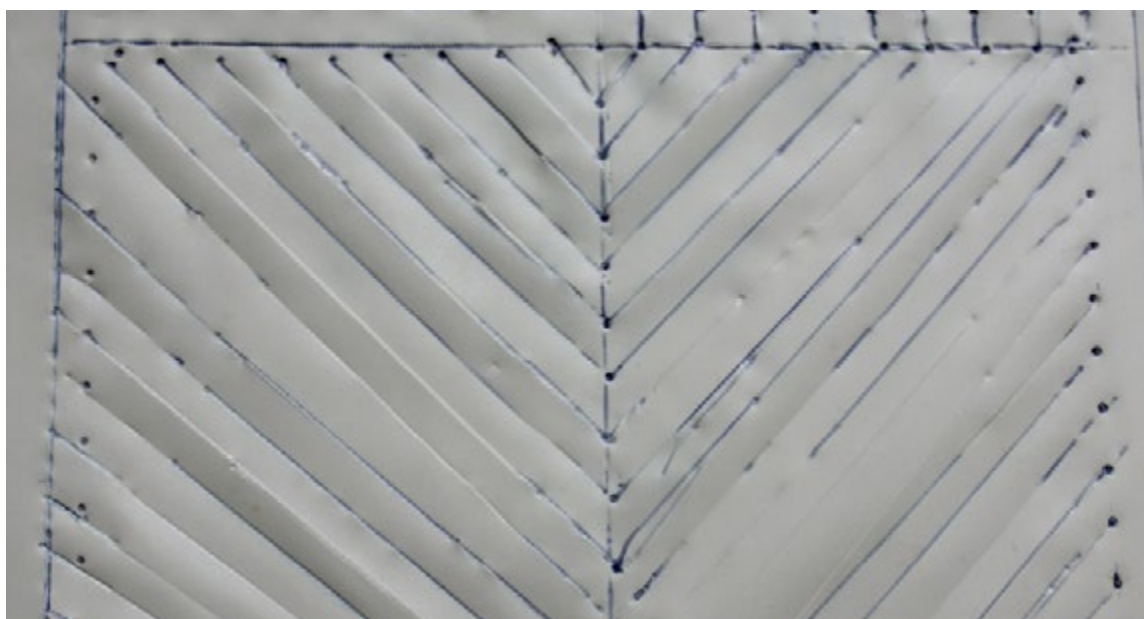
El treball de la Llicència pretén donar pautes i orientacions al professorat de Secundària per treballar la plàstica tenint en compte les característiques individuals de cada alumne amb deficiència visual. Si els objectius estan assolits o no, només ho pot valorar el/la docent que es trobi en aquesta circumstància i consulti la web.

INTERACCIÓ AMB ALTRES ÀREES DEL CONEIXEMENT I PARTICIPACIÓ DE DOCENTS D'ALTRES ESPECIALITATS

Hi ha molt pocs estudis sobre l'escolarització en centres ordinaris de Secundària obligatòria de l'alumnat deficient visual.

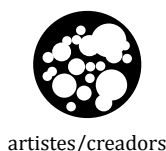
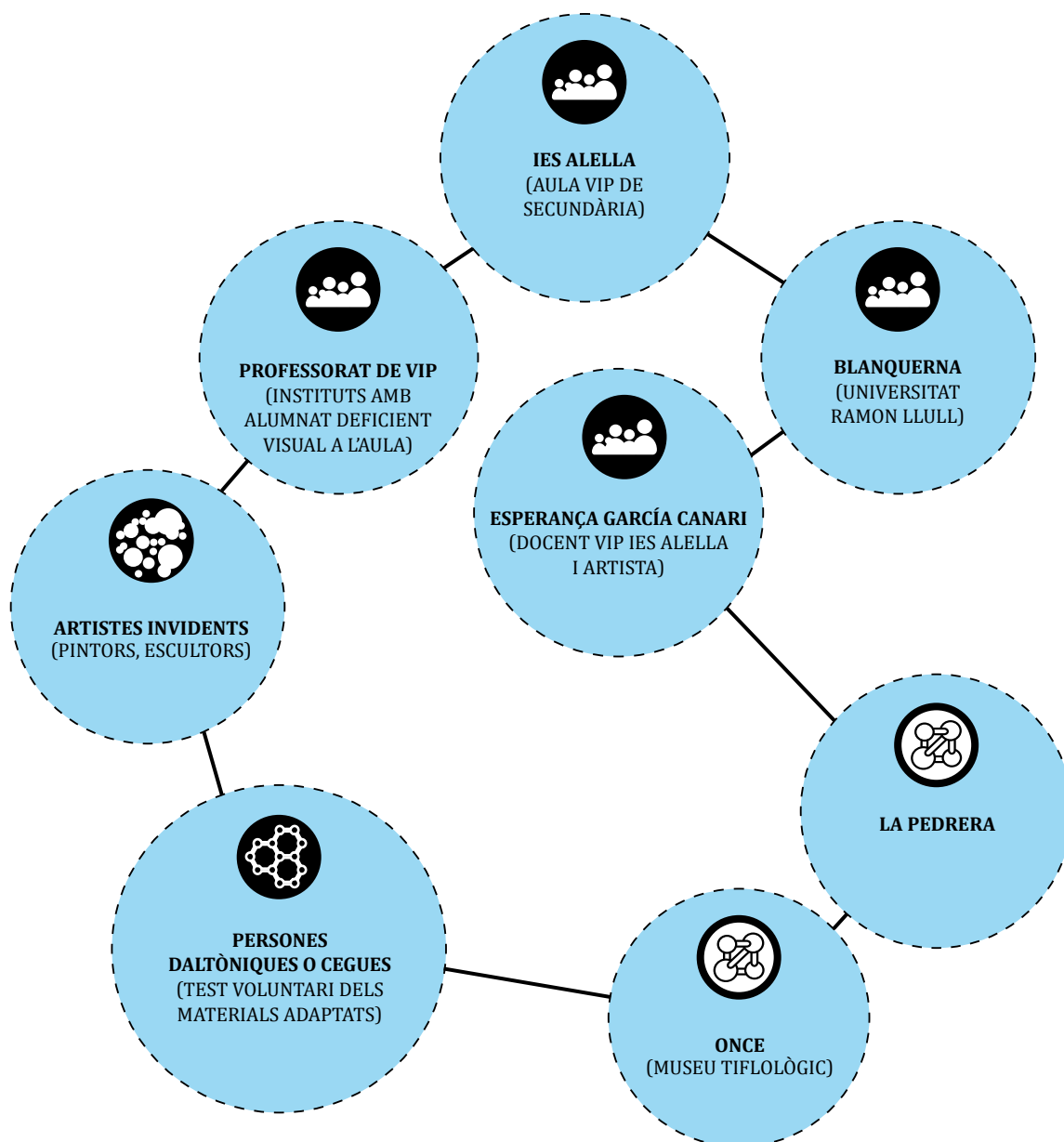
Ens trobem amb dos estudis previs d'adaptació curricular en un centre de Secundària: un estudi de pràctiques de laboratori de Física i Química realitzat en el Centro de Recursos Educativos Antonio Vicente Mosquete (Madrid) i un altre sobre Tecnologia realitzat en el Centre de Recursos Educatius Joan Amades (Barcelona).

En aquests estudis es posa de manifest que aquests/es alumnes tenen diferent grau de destresa manual i dificultats per representar circuits elèctrics o esquemes per una manca de coneixement de dibuix i problemes espacials. Per tant, si es vol fer una completa integració escolar d'aquest alumnat, resulta necessari treballar els recursos i possibilitats de cada assignatura i en totes les àrees. L'àrea de Visual i Plàstica, en concret, pot fomentar la percepció tàctil, els exercicis d'estimulació visual i les habilitats manuals i espacials entre d'altres, dins de les possibilitats de cada alumne/a segons el grau d'afectació visual.



PARTICIPACIÓ D'ALTRES ENTITATS, PERSONES (ARTISTES, COMUNITAT, ASSOCIACIONS, INSTITUCIONS...)

Assistència amb persones invidents a dues exposicions de la Pedrera adaptades per l'empresa ComAccess (Comunicació Accessible). També hi ha hagut col·laboració amb Blanquerna (Universitat Ramon Llull); ONCE (Museu Tiflològic); artistes invidents (pintors, escultors); professors de Visual i Plàstica de diferents instituts que, en el moment de la realització d'aquest estudi, tenien alumnat deficient visual a l'aula; també amb persones daltòniques que s'han prestat voluntàriament per fer un estudi de color o persones cegues que han explicat les seves experiències i han provat el material adaptat.



artistes/creadors



comunitat escolar



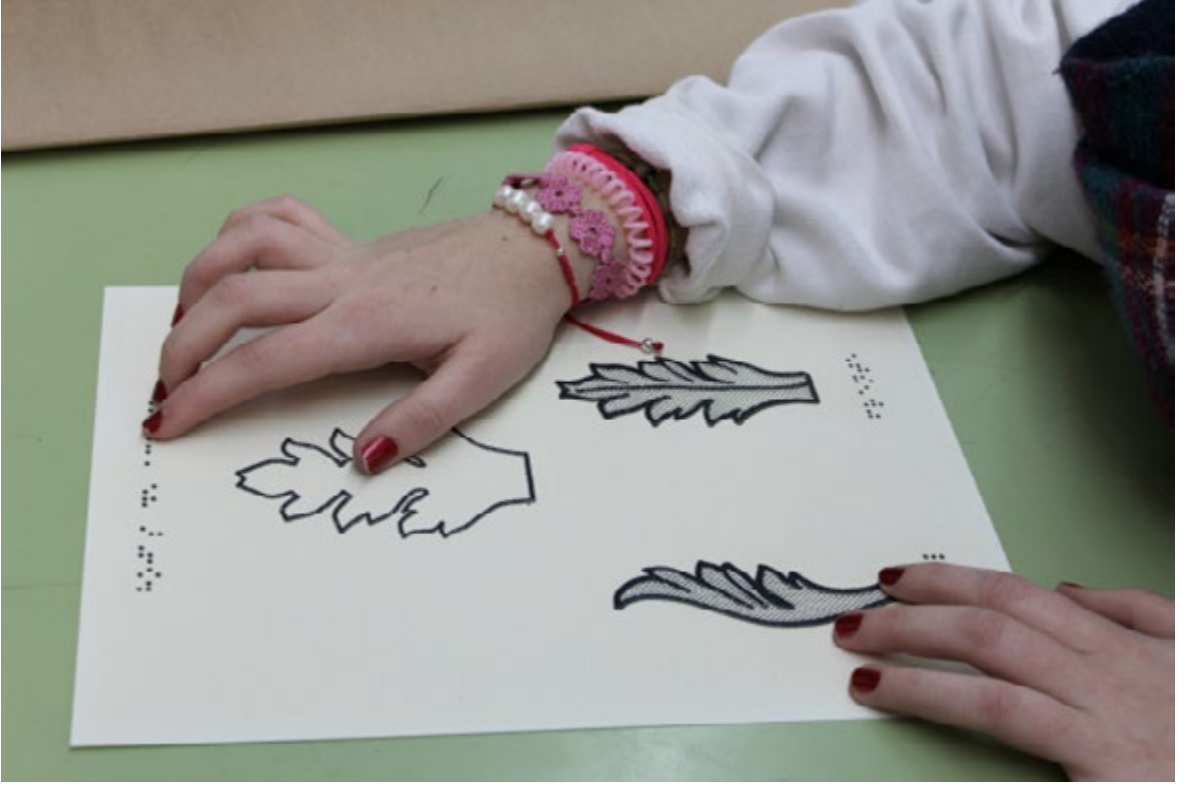
institucions culturals



institucions educatives



institucions socials/
del territori



REPERCUSSIÓ EN ELS RESULTATS DE L'ALUMNAT

La reflexió ha sigut posterior a l'estudi de la Llicència i les meves aportacions com a conseqüència d'aquest estudi (repercussió a l'aula i a la comunitat) també són posteriors. Llavors, tant en el projecte com en l'informe final, s'expliquen les adaptacions adequades en funció del tipus de deficiència visual i els impactes.

L'Eduard va ser tractat en el seu moment com a un alumne més pels seus companys/es, és a dir, va ser molt ben acceptat per la classe.

Amb ell vaig aprendre com a docent a verbalitzar totes les meves accions quan escrivia a la pissarra, a treballar amb mides i materials diferents que amb la resta de la classe, a donar-li una textura a cada color... I a fer unes adaptacions que mai havia fet i que no sabia ni que existien.

REPERCUSSIÓ EN EL CENTRE, COMUNITAT, ETC.

Malgrat centrar-se a l'aula de VIP, el projecte pretén donar pautes i recursos al professorat en general que tingui un/a alumne/a amb resta de visió a l'aula donat que hi ha pautes vàlides per a qualsevol assignatura.

MATERIALS, ACCIONS I ALTRES FITES / ESDEVENIMENTS I ACCIONS PORTADES A TERME

A la web del XTEC es pot trobar més informació en relació amb aquest projecte:

www.xtec.cat/sgfp/licencies/200607/memories/1609m.pdf

www.xtec.cat/~egarci58

